598/00

Den 21. juli 2000 blev i sag nr. 52.139:

xxxxxxx xxxxxx
xxx xxxxxxxx xx
xxxx xxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet
Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved Arbejdernes Retshjælp over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at det ikke findes sandsynliggjort, at skaden er sket ved en dækningsberettiget forsikringsbegivenhed.

Klageren anmeldte den 13/11 1997 følgende om hændelsen, som bl.a. havde ført til en tandskade:

"Hvornår skete ulykkestilfældet? *Torsdag den 6/11 1997 kl. (0-24) 14.00.*

Hvor sket ulykkestilfældet? *Ved bopæl.*

…

Hvorledes skete ulykkestilfældet? Dette spørgsmål må besvares nøjagtigt og udførligt, således at ALKA kan danne sig et klart billede af, hvad der skete ved den pågældende lejlighed)

1. Hvad skete umiddelbart før ulykkestilfældet?
   Blev svimmel.

2. Hvordan skete ulykkestilfældet?
   Faldt og slog hovedet mod kantsten.

3. Hvad var den direkte årsag til ulykkestilfældet?
   Ved ikke."

Selskabet indhentede bl.a. lægelige akter fra indlæggelsen, og af disse fremgår, at klageren: "**MEDICINSK TILSYN** 41-årig mand indlagt efter at være fundet liggende uden for hjemmet. Som anført ulykkestilfælde med kraniebrud i 1977. I 1989 indlagt på mistanke om epileptisk anfald. EEG viste let abnormitet med enkelte sharp-waves i hø. temporalregion. Der blev endvidere foreslået CT-skanning, som aldrig blev gennemført. Pt. har i 20 år haft kronisk hovedpine, som han behandler med 400 mg x 3 samt Panodil depot 1 g x ? Får endvidere Alprazolam 1 mg x 3. I lighed med sidste anfald mærkede pt. optræk i form af svimmelhed. Blev fundet noget forslået og er nu indlagt i commotioregime."

Selskabet afviste ved skrivelse af 15/12 1997 at yde forsikringsdækning med den ovenfor nævnte begrundelse. I klagerens skrivelse af 29/12 1997 til selskabet hedder det herefter: "Der er sikkert sket nogle misforståelser, i forbindelse med skadeanmeldelsen. Jeg var d. 6/11 97 ved at lægge jord langs vejkant. Brugte skovl og trillebør. Snublede over den høje kant, faldt og slog hovedet ned i asfalten og besvimede. Blev kørt til Silkeborg sygehus, og var indlagt p.g.a. hjernerystelse. Jeg skrev skadeanmeldelsen få dage efter ulykken, udfra hvad jeg troede, der var sket, men kunne ikke rigtig huske det p.g.a. hjernerystelsen. Jeg har måske misforstået nogle spørgsmål og derved svaret forkert. Der er ikke efter min opfattelse tale om en skade inden i mig selv. Der er tale om en pludselig udefra kommende hændelse – en ulykke som er dækket af policen. Jrf. : Vidner – politirapport – Falck – samt naboer."

Selskabet foranledigede herefter klageren undersøgt af speciallæge, og af erklæring fra overlæge, dr. med. P.S. dateret 7/10 1999 hedder det bl.a.: "På anmodning fra Alka Forsikring af 07.07.99, har jeg den 27.09.99 undersøgte ..(klageren) … m.h.p. årsag til fald med tandskade, den 06.11.97. Jeg har set patienten tidligere ved neurologisk tilsyn, den 18.09.89, i forbindelse med et af patientens tilfælde med bevidsthedstab. … **Konklusion** Hvad angår det første tilfælde i midten af 80'erne i Flensborg, lyder det mest som en besvimelse: Patienten kommer ind i en butik, falder om, muligvis med trækninger. Oplyser imidlertid ikke tilstrækkeligt til at kunne udelukke, at der drejer sig om et krampeanfald. Tilfældet i 89 drejer sig sandsynligvis om et epileptisk krampeanfald, baseret på, at patienten bliver fundet konfus, med fråde om munden og også ved indlæg-

gelsen beskrives som lidt uklar. Hvad angår det aktuelle tilfælde den 06.11.97, kan man umiddelbart overveje 3 muligheder:

1. Et epileptisk krampeanfald, men da der ikke har været vidner til anfaldet, vides det ikke om der har været kramper: der var ikke nogen epileptisk aura, ingen ekskretafgang og der er ikke sikre oplysninger om konfusion efter tilfældet. Patienten havde tungebid, men havde også beskadiget læberne og tænderne samtidig.
2. Lipotymi. I forbindelse med det anstrengende arbejde, kan patienten, da han har rejst sig have fået et vasovagalt tilfælde og besvimet af den grund. Kan være faldet uheldigt, så han pådrager sig skaden på tænderne. Umiddelbart ville man have forventet, at han havde bemærket at det sortnede for øjnene (har i skadesanmeldelsen angivet at det svimlede), men han har ikke beskrevet det i forbindelse med indlæggelsen, så nogle sikre forvarsler har der ikke været.
3. Patienten er snublet og i faldet pådraget sig skaden samt slået sig bevidstløs.

Med de foreliggende oplysninger, kan det ikke afgøres hvilke af disse 3 muligheder, der er den mest sandsynlige. Patienten har haft et enkelt tilfælde, der med rimelig sikkerhed kan klassificeres som et epileptisk anfald, nemlig det i 89, men på den baggrund kan man ikke stille diagnosen epilepsi og CT-skanning og EEG har været normale eller kun vist uspecifikke forandringer. Med mindre der er oplysninger som ikke er kommet frem i sagen, mener jeg ikke man kan komme det nærmere."

I klageskrivelsen af 5/1 2000 til nævnet har Arbejdernes Retshjælp bl.a. anført: "Sagsforløbet er som følger: Den 6.11.97 er rådsøgende i gang med at lægge jord langs vejkanten uden for sit hus, og falder i den forbindelse og slår hovedet imod jorden, hvorefter han besvimer. Rådsøgende bliver fundet af sin hustru, der kommer hjem og bliver umiddelbart herefter kørt til Silkeborg Centralsygehus, og af journalnotat herfra jfr. bilag 1 fremgår det, at han er fundet bevidstløs på fortovet uden for sin bopæl, men at han ved ankomsten beskrives som vågen, men ikke fuldt orienteret i tid og sted og egne data. Han har i øvrigt svært ved at huske, dels hvad der er sket den pågældende dag, og dels hændelser, der ligger længere tilbage. Rådsøgende udskrives den 7.11. og ifølge journalen beskrives han efterhånden at være velbefindende. Jfr. bilag 2 fremgår det, at rådsøgende har pådraget sig en hjernerystelse, men at det ikke kan udelukkes, at han lider af epilepsi. Rådsøgende kan heller ikke ved udskrivelsen nærmere redegøre for hvad der er sket i forbindelse med uheldet, og han får oplyst af den udskrivende læge,

at det muligvis kan være et epileptisk anfald, og dette kan ikke udelukkes, da han tidligere inden for de sidste 15 år har haft to tilfælde, hvor han er blevet svimmel og efterfølgende besvimet. Den 13.11.97 udfærdiger rådsøgende herefter skadesanmeldelsen til ALKA Forsikring og angiver heri, at han umiddelbart før ulykkestilfældet er blevet svimmel, hvorefter han er faldet og har slået hovedet imod kantstenen, jfr. i øvrigt bilag 2. På dette tidspunkt har rådsøgende ikke fået sin hukommelse tilbage, men udfylder anmeldelsen ud fra de oplysninger han har fået af lægerne på Silkeborg Centralsygehus ved udskrivelsen. Der er ikke udfærdiget en politirapport, men der vedlægges jfr. bilag 3 en døgnrapport fra politiet, da ambulancen er blevet tilkaldt, og der er i øvrigt ingen der kan bevidne, hvad de faktiske omstændigheder var, da rådsøgende pådrog sig skaden. Den 29.12.97 fremkommer rådsøgende med ny forklaring til ALKA Forsikring jfr. bilag 4, og rådsøgende begrunder denne ændring med, at han på dette tidspunkt nu erindrer, hvad der er sket omkring ulykken. Retshjælpen har indhentet medicinsk litteratur fra neurolog P.S. vedr. hukommelsestab i forbindelse med hovedtraume og ifølge dette materiale jfr. bilag 5 fremgår det, at det er helt almindeligt når en person pådrager sig en hjernerystelse, at der kan være en periode af varierende længde efter at skadelidte er kommet til sig selv, hvor han fortsat har hukommelsestab om hændelsesforløbet hvilket aftager gradvist og til sidst vil skadelidte have genvundet fuld hukommelse og vil først på dette tidspunkt være i stand til at huske, hvad der er sket omkring uheldet. Som det fremgår af indlæggelsesjournalen fra Silkeborg Centralsygehus var rådsøgende temmelig påvirket i flere timer efter indlæggelsen med hukommelsestab såvel omkring selve ulykken og i øvrigt hvad han har foretaget sig den pågældende dag samt dagene op til selve ulykken. Ud fra ovenstående vil rådsøgendes ændrede forklaring derfor kunne begrundes med det midlertidige hukommelsestab som er forårsaget af en kraftig hjernerystelse pådraget i forbindelse med faldet. Rådsøgende er den 18.9.89 blevet undersøgt af neurolog P.S., som følge af et enkelt tilfælde, hvor han er faldet og bliver indlagt med bevidsthedstab. Rådsøgende har for ca. 20 år siden været udsat for et ulykkestilfælde, hvor han pådrog sig en hjerneskade, og på den baggrund kunne det ikke udelukkes, at rådsøgende havde epilepsi som komplikation til hovedtraumet, og dette var årsagen til henvisningen til neurolog. På dette tidspunkt fastslås det, at rådsøgende ikke lider af epilepsi. P.S. har den 27.9.99 foretaget ny neurologisk undersøgelse af rådsøgende med henblik på at klarlægge årsagen til faldet den 16.11.97 jfr. bilag 6. Her konkluderes, at det ikke er muligt at fastslå hvad årsagen har været til, at rådsøgende er

faldet den pågældende dag og pådraget sig en tandskade. Det fremgår i øvrigt af erklæringen, at rådsøgende tidligere har haft to tilfælde med svimmelhed/besvimelse, hvoraf det ene tilfælde med rimelig sikkerhed kan klassificeres som et epileptisk anfald, men at der ikke på det foreliggende grundlag kan stilles diagnosen epilepsi. Alka Forsikring har udfra speciallægeerklæringen afvist, at den pådragne tandskade skulle være et dækningsberettiget ulykkestilfælde jfr. bilag 7 og 8. Dette begrundes bl.a. med henvisningen til en afgørelse afsagt af Ankenævnet den 4.10.99, hvor forsikringsselskabet får medhold i, at der ikke foreligger en dækningsberettiget skade. I den pågældende sag har skadelidte i skadesanmeldelsen angivet, at han har fået et ildebefindende på vej hjem fra arbejde, men senere ændrer han sin forklaring med den begrundelse, at han ikke kan huske, hvad der er sket forudgående for ulykken. Det er fremhævet i afgørelsen, at skadelidte tidligere har haft talrige traumer, og at der af journaldiktatet fremgår, at han den pågældende dag havde været stresset og intet spist, og herefter fik et ildebefindende og kørte galt i bil. Som det fremgår af speciallægeerklæringen har rådsøgende haft to enkeltstående tilfælde af utilpashed over en 15 årig periode, og jeg mener derfor ikke, at man på det foreliggende grundlag vil kunne sammenligne denne sag med den refererede ankenævnsafgørelse. ALKA Forsikring afviser at skaden er dækningsberettiget med den begrundelse, at rådsøgende ikke har sandsynliggjort ud fra de indhentede lægelige oplysninger fra speciallæge, at der skulle være sket en dækningsberettiget skade. Denne bevisbyrde er imidlertid næsten umuligt at løfte for rådsøgende i den pågældende situation ud fra objektiv dokumenterbare oplysninger, hvilket medfører, at rådsøgende bliver bundet af den første skadesanmeldelse indgivet til selskabet på trods af, at han på dette tidspunkt ikke kan erindre hændelsesforløbet. Udfra højesteretsafgørelsen U97683 må det kunne konkluderes, at det som hovedregel er forsikringsselskabet, der har bevisbyrden for, at besvimelse er årsag til den pågældende skade og dermed ikke er et ulykkestilfælde. Udgangspunktet i forsikringsret vedr. udfyldelse af skadesanmeldelsen er, at skadelidte er bundet af de oplysninger han afgiver, og at han ikke efterfølgende vil kunne ændre sin forklaring. I et tilfælde som det pågældende må dette udgangspunkt dog fraviges når det medicinsk kan dokumenteres, at skadelidte har befundet sig i en tilstand som medfører hukommelsestab, og dermed ikke kan redegøre for, hvad der er sket ved indgivelse af skadesanmeldelsen. Dette skal ses i sammenhæng med, at en forsikringsbegivenhed jfr. forsikringsaftalelovens § 21 skal anmeldes til selskabet uden ophold efter forsikringsbegivenhedens indtræden, og rådsøgende vil derfor

ikke flere måneder senere kunne anmelde denne begivenhed, når han herefter genvinder hukommelsen. Selskabet har heller ikke i skadesanmeldelsen anført, at rådsøgende skal gøre selskabet opmærksom på, at de pågældende oplysninger stammer fra 3. mand som følge af, at han ikke selv kan huske hændelsesforløbet. Undtagelsen til hovedreglen må derfor være, at skadelidte ændrer sin forklaring efterfølgende indgivelse af skadesanmeldelsen. Undtagelsen til undtagelsen må dog være, at skadelidte som følge af hukommelsestab ved indgivelse af skadesanmeldelsen ikke kan redegøre for hændelsesforløbet, og der medicinsk kan dokumenteres en årsag til skadelidtes hukommelsestab. På rådsøgendes vegne anmoder jeg Ankenævnet om en stillingtagen til, om der i det pågældende tilfælde foreligger en dækningsberettiget skade, herunder om forsikringsselskabet kan fastholde princippet om at den indsendte skadesanmeldelse ikke vil kunne fraviges i et tilfælde som det pågældende, hvor rådsøgende faktisk ikke er i stand til, ved anmeldelsen af skaden, at redegøre for de nærmere omstændigheder vedr. ulykkestilfældet som følge af hukommelsestab."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**AFSNIT 2 Hvad dækker forsikringen a.** Direkte følger af ulykkestilfælde, der forstås som en pludselig udefra kommende hændelse, hvorved den forsikrede ufrivilligt kommer til skade. … **AFSNIT 7 Hvad dækker forsikringen ikke a.** Ulykkestilfælde eller følger deraf, hvis hovedårsag er sygdom eller sygdomsanlæg. Ligeledes er undtaget forværring af et ulykkestilfældes følger forvoldt af sygdom, medmindre det lægeligt kan bevises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen."

Nævnets flertal udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen, herunder de lægelige akter, og finder det på det foreliggende grundlag ikke sandsynliggjort af klageren, at han faldt som følge af, at han snublede over en høj kant. Dette er ikke ensbetydende med, at en egentlig bevisførelse ved domstolene ikke vil kunne føre til et andet resultat.

Med dette forbehold

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Jørgen Nørgaard